

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliæ Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

91. An Constitutio Pij II. circa susceptionem Ordinum ante tempus, vel sine
dimissoriis, & licentiis necessariis comprehendat Regulares? Ex p. 8. tr. 7.
& Misc. r. 59. ib.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76405](#)

Tractatus Quintus

314

rat: sed contrarium communiter docent Doctores. Vide Portel. in dub. Regular. verb. Prinilegiū cessa-
tio per non regum, n. 64. & alios. Nota tamen, quod
post hanc scripta inueni Peyrinum de Pralato, g. 3. c. 7.
num. 11. docere, dictum priuilegium concessum à
Gregorio XIII. Societati Iesu, fuisse postea deroga-
tum a Sixto V. vnde hodie neque Pates Societatis
possunt ut dicto priuilegio sed de ipsis, & de om-
nibus aliis Regularibus contrarium docet, me cita-
to. Grauauitius in addit. Man. Epifcop. verb. Ordo in ge-
nere, num. 8. Et ego scio in societate dictum priuile-
gium hodi ex parte in viridi obseruantia, & in nostra
intentione hodie illo uti possunt alij regulares.

R E S O L . LXXXIX.

An dispensatio interstitiorum pertineat ad Episcopum, etiam respectu Religiosorum?
Et adiungitur, quod iuxta Bullam Greg. XIII. genera-
les Societatis Iesu possunt & ab ipsis delegati, dispen-
sare cum suis subditis in interstitiis.
Et notatur suscipientes Ordines non seruatis interstitiis
nullam incurre censuram, vel irregularitatem. Ex
p. 3. tr. 2. Ref. 32.

Sup contento in hoc §. 1. & seq. inf. Riccius, Barbosam, & Quarantam, idem etiam do-
cet Ledesma in sum. tom. 1. de sacram. Ordin. cap. 8.
concl. 11. in fine.

2. Sed non desunt Doctores contraria sententiam docentes ex Bulla Gregor. XIII. concessa
Societati Iesu. Et ita docet Villalobos in sum. tom.
1. tr. 11. diff. 12. n. 8. & Iohannes de la Cruz in direct.
conscient. p. 2. de sacram. Ord. dub. 5. concl. 2. vbi sic ait:
Iuxta Bullam Gregor. XIII. pro Societate Generales
Ordinum, & ab ipsis delegati possunt cum suis sub-
diis dispensare in interstitiis. Et hanc sententiam
etiam probabilem voca Ledesma vbi supra.

3. Notandum est etiam hinc contra Henriquez lib.
6. c. 10. n. 3. in gloss. lit. Q. suscipientes Ordines non ser-
uatis interstitiis, nullam incurre censuram, vel ir-
regularitatem, quia nulla talis censura in iure inuen-
itur expressa: & ita docent Riccius in collect. decision.
p. 2. collect. 176. Zerola in praxi p. 2. verb. Ordo. n. 8. Vil-
lalobos in sum. tom. 1. tr. 11. diff. 12. n. 2. & alij.

R E S O L . XC.

*An pro Episcopis in dispensatione interstitiorum cum
Regularibus sufficiat sola attestatio Superiorum?
Et an Regulares possint ordinari non seruatis temporum
interstitiis?*

Et an ex priuilegio Clem. VIII. concesso Patribus Con-
gregationis S. Ioannis Evangelista in Portugallia, pos-
sint Regulares ordinari extra tempora, & per quem-
cunque Episcopum tribus Dominicis, vel Fefis con-
tinuis, vel interpolatis, non seruatis interstitiis a Con-
cilium Tridentino designatis? Ex p. 3. tr. 2. Ref. 112.

Sup contento in hoc, &
seq. §. in Ref. praeferita, §.
1. & 2. & inf. in Ref. 92. §.
Nota etiam, pertotum, &
pro parte sup-
pra in Ref.
§. 5. vlt. &
in Ref. 88.

§. 1. Afirmatiuē respondeo, & sic declarauit sa-
cra Cardinalium Congregatio sub his ver-
bis: Non posse dispensare super interstitiis Regula-
rium ordinandorum, sed id pertinet ad Episcopum
ordinantem, qui tamen quoad causam dispensatio-
nis iudicium suum formate debet ex attestacione Su-
periorum Regulatum, & hanc declarationem Car-
dinalium inuenies apud Peyrinum in priu. Minim.
tom. 1. confitit. 2. Sixti IV. §. 11. n. 35.

2. Non desinam tamen hic adnotare, quod Villalobos in sum. tom. 1. tract. 11. diff. 12. num. 8. te-
ius quoddam priuilegium eō concessum Societati Iesu, cu-
ius etiam meminit Emanuel Rodriguez in qq. Regul.
tom. 2. q. 13. art. 5. nempe ut possint Religiosi promo-
ueri ad sacros Ordines, etiam Presbyteratus, ab que
ulla functione in ipsis Ordinibus, aut observatione
interstitiiorum. Quo priuilegio fui possum alii Reli-
giones communicantes, non obstat prohibitions
communicationis huic gratia expresse facta a Ge-
gor. XIII. in dicta constitut. vi probat Emanuel Ro-
drig. art. 6. circa fin. quem sequitur nouissimum His-
torium Rodriguez. incomp. qq. Regul. ref. 106. n. 20. & hoc
Villalobos vbi supra, sentiat debere in hoc Reli-
giosos se conformare consuetudin propter confor-
mationis Pontificum contra male promoto, quod omnia,
& consilium videtur, lictum tamen & tutum ei-
us Hieronymus Rodriguez. vbi supra, vii dicto priuile-
gio, quod nō est retrocatum, sed potius confirmatum,
ut latè probat Emanuel Rodriguez. loco citato.

3. Adde quod Laurentius Portel in dub. Regular. verb. Ordines sacri, num. 4. testatur se videlicet Com. s. 1.
pendio Religionis Patrum Congregationis S. Ioani-
nis Euangelista in Portugallia priuilegium Clem-
entis VIII. concessum dictis Patribus die 21. Novem-
bris 1596. ut possint ordinari extra tempora, & per
quemcumque Episcopum tribus Dominicis, vel se-
fuis continuis, vel interpolatis, non seruatis intersti-
tiis a Concilio Tridentino designatis, que si per
locum citato, est amplissima, & magna concilio pro
hac materia, & ideo illam mente teneant Regali-
res, & Domini Episcopi.

R E S O L . XCI.

*An constitutio Py II. circa susceptionem Ordinum au-
te tempus, vel sine dimissoriis, & licen-
tiis, comprehendat Regulares? Ex part. 8. stat. 7. &
Misc. Ref. 59.*

§. 1. N on incurrire Regulares in penitentia. Quia in
Bullæ, putat nouissimè Santoru in causa. In leg.
ad confit. Minor. cap. 2. flat. 57. concl. 1. vbi sic a Pro-
babili est sententia, quod in Extraga. Pij I. Monach. t. 1.
claudant Regulares, contra quod fenerunt Mistr. & vic.
cit. art. 6. concl. 2. vniq. Barbosa de pot. Episcop. eligit. sim.
num. 14. Rodriguez. tom. 3. q. 24. art. 8. Rodriguez alter & ref.
ref. 106. n. 10. Marchinus tract. 1. par. 3. num. 5. Quan-
tum verb. Ordo pag. 376. §. quibus sic specialist, qui
citat Mandosium, dicitque esse rem inhibitam,
Portel verb. Ordines sacri, v. 13. Ratio est quia in cano-
fit mentio de Regularibus, & in odiis nomine Cle-
rici non veniunt Monachi, vel Regulares, ut latè
idem Mjicana in oppositum adducit.

2. Nec eorum responsio perniciens, quod etiam
Regulares sunt Clerici, & materia Ordinum est com-
munis; quia si hoc valerer, in multis comprehendendo
rentur Regulares, in quibus ex alio principio non
comprehenduntur. Nec etiam valerent aliorum respon-
sio, quod Sixtus V. confirmingo Bullam Pij II. Illam
expressè ad Regulares extendit; quia, ut dictum est,
fuit reuocata in omnibus, & redacta ad terminos in-
ris, & Bulla Pij II. in quibus non fit mentio de Re-
gularibus, & ita cessavit extensio, sicut & censuram
vnde Clem. VIII. illam reuocans ait, supradictas literas
ad terminos factorum Canonum, ac constitutio-
nis reu. mem. Pij Pap. II. & ad dispositionem decen-
trorum S. Concilij Trident. restringimus, & reducimus.
Nec non censura, & penas in iudicem Sixti literis
contra quoscumque, &c. moderamus, & abolemus.
Hacque

Hucusque P. Santorus: sed stante praxi S. Poenitentiarie non recederem ab affirmativa sententia, quam etiam communiter tenent Doctores.

RESOL. XCII.

Quia causa sit sufficiens, ut Episcopus possit dispensare in interstitiis ordinum Presbyteratus?

Et notatur, quod recipiens Ordines non seruatis temporum interstitiis absque dispensatione, non iuridit in suspensionem, neque in irregularitatem, neque Episcopis illum ordinans?

Et obseruantur facultatem remittendi interstitia concessam Episcopo ex causis transire in capitulum seu eius Vicarium Sede Vacante, quando tamen ex Decretis Concilij potest concedere licentiam ordinandi?

Et docetur solos Generales Societatis Iesu, & ab ipsis deputatos posse ex Bulla Greg. XIII. dispensare cum suis subditis Regularibus in interstitiis?

Et an ceteri Superiores Regulares possint quemadmodum Episcopi seff. 25. Trid. cap. 11. & 13. dispensare super temporum interstitiis cum suis subditis? Ex part. 4. tr. 4. & Misc. Ref. 209.

qn. 25. & Laurentius de Franchis *de controveneriis inter Episcopos, & Regulares*, ponunt declarationem sacre Congregationis tenoris sequentis: An Superiorum Regularium possint quemadmodum Episcopi, vt *ref. 209. seff. 25. Trid. c. 11. & 13.* dispensare super temporum interstitiis cum subditis suis? Sacra Congregatio censuit, Superiorum Regularium non posse dispensare super interstitiis Regularium ordinandorum, sed id pertinere ad Episcopum ordinantem, qui tamen quod causam dispensandi iudicium suum formare debet ex attestatione superiorum Regularium.

4. Et tandem nota, quod recipiens Ordines non seruatis temporum interstitiis absque disputacione non iuridit in suspensionem, neque in irregularitatem. Ita Laurentius *vbi supra*, *quest. 32. fol. 84.* Campanili in divers. ins. Canon. rubr. 6. cap. 3. num. 13. & alij; quos citat, & sequitur Babosa loco citato cap. 13. num. 12. neque Episcopum illum ordinantem, Babosa num. 11.

Sup. hoc in
Ref. nor. p. q.
terita, & in
alii eius
prima not.

Sup. conten-
to in hoc §.
Supra in ref.
89. §. vii. &
in tom. i. tr.
5. Ref. 45.

RESOL. XCIII.

Quae causa requiratur ad dispensandum in interstitiis pro Sacerdotio assumendo? Ex part. 6. tr. 8. & Misc. 5. Ref. 23.

§. 1. Respondeo, utilitas vel necessitas Ecclesiae; sed ego adnotaui aliqua quoad hoc in part. 4. tr. 4. ref. 109. nunc vero non deseram apponere verba Ioannis Baptista Tiberij Societatis Iesu, quia Codex non amplius inuenitur, sic igitur afferit in instrucl. pro Ordinandi, cap. 8. quæst. 3. vbi sic ait. Quamvis Sorbo ex S. Antonino 3. part. 1. 14. cap. 16. §. 18. necessitatem Ecclesiae dicat esse, cum non sunt alij, qui ordinentur, & Ecclesia indiget Ordinatis: Utilitatem, cum, est si sunt alij, Ecclesia tamen indiget. Hie tamen videatur nimius rigor; & S. Antoninus loquitur de causa sufficiente ad cogendos clericos ad Ordines sumendos: Minor autem sufficit ad dispensandum. Quare hoc iudicium arbitrio Episcopi remitterendum est. Neque enim requiritur necessitas extraordinaria, aut publica, vt etiam notauit Babosa 2. p. allegat. 8 n. 5. Sed etiam eminentis doctrina, vel morum probitatis, & ordinandi merita sufficere videantur, spectat enim ad Ecclesiae utilitatem, & necessitatem, vt eorum ratio habeatur, quibus ipsa eget, vt ait Vasquez citandus.

2. Immo valde probabile existimo particulam, ac, qua habetur in cap. 14. sumendum esse disiunctivè, non copulatiue; cum enim in aliis dispensationibus etiam maiori momenti, sèpè sufficiat Ecclesiae utilitas; immo, & ipsius dispensatio, non appetere cur hic non sufficiat. Aut certè verbum, necessitas, latè sumendum propter magnam importat utilitatem: & ita videatur velle Vasquez 3. part. dispa. 246. num. 50. & Filiius tr. 9. mom. 3. versic. 5. Et putari posse Episcopum absque scrupulo dispensare cum eo, qui causa studiorum, vt in his magis proficiat, postea distulit Sacrorum Ordinum fulceptionem, quia Ecclesia summoperè vires & necessarii sunt docti Ministri. Et hæc omnia dicta volo secundum mentem Tiberij.

Q. x. hic est
Ref. antec-
dens, & in
Ref. leg. à
§. 2.

RESOL. XCIV.

An ad dispensandum in interstitiis à Diaconatu ad Presbyteratum sit necessaria utilitas, & necessitas Ecclesiae copulatiue?

Et apponuntur quinque causæ, vt ex qualibet earum possit

Sup. hoc in §. 1. Cœncilium Tridentinum seff. 25. cap. 11. & 13. vt Episcopus dispensaret in interstitiis, requiri potest utilitatem, vel necessitatem Ecclesiae, que quando adhuc, vel non, remittit Episcopo iudicandum: sed Doctores ut plutimum non explicit in particulari, quando Ecclesiae utilitas, vel necessitas postulat, vt quis ordinetur non seruatis temporum interstitiis, vt dispensari possint Episcopi: qui quidem hoc in casibus contingentibus scire cupiunt, & ideo quia casus est quotidianus, ponam hæc verba P. G. Sparis Hurtadi de Sacram. tract. de Ordine, diff. 23. sic afferentes: Iudicio Episcopi relinquitur, vt in interstitiis dispenset, prout necessitas, vel utilitas Ecclesiae postulauerit, quæ verè postulat vt ordinetur, qui habet beneficium: aut Capellaniam cum obligatione celebrandi Sacrum, & etiam (vt Congregatio Cardinalium declaravit) vt ordinetur qui in literis, aut in virtute magnos fecit protactus, quia is ordinatus erit utilis Ecclesiae. Ita ille. Vide etiam Hieronymum Rodrig. in compend. qq. regul. ref. 106 n. 23. & Bartolam in collat. DD. super Concil. Trid. seff. 23. c. 14. n. 2. afferentes, hanc necessitatem, & utilitatem moraliter debere pensari, non enim in puncto indubitate constitutum: sed recipere debent eam latitudinem, quæ in aliis rebus moralibus arbitrio boni viri attendi solet.

2. Obscurandum est etiam hæc, facultatem remittendi interstitia concessa Episcopo ex causis supradictis transire in Capitulum, seu eius Vicarium Sede Vacante, quando tamen ex decretis eiusdem Concilij potest concedere licentiam ordinandi. Ita sacra Congregatio, teste Armendatio in addit. ad recopilat. legum Navarræ lib. 1. tit. 18. leg. 7. de Episcopis, num. 57. & Marta de iuris d. part. 2. cap. 9. num. 13. cum Homobono de Bonis *vbi supra*.

3. Nota etiam, Hurtadum *vbi supra* affirmare solos Generales Societatis Iesu, & ab ipsis deputatos posse ex Bulla Gregorij XIII. dispensare cum suis subditis Regularibus in interstitiis, tamen alij hoc priuilegium ad alias Religiones extendunt. Vide Suarez de Relig. tom. 4. tract. 8. lib. 2. cap. 12. annum. 21. cui addi Villalobos, & Ioan. de la Cruz, quos ego ipse citavi in 3. part. tract. 2. ref. 32. Verum hoc definamus hæc adnotare, quod Homobonus in confut. cas. conscient. tom. 2. part. 5. respons. 211. Tamburinus de iure Abbat. tom. 2. disput. 2. Tom. II.

Sup. conten-
to in hoc §.
lat in tom.
3. n. 5. Ref.
sol. 16.

Sup. conten-
to in hoc §.
in Ref. not.
leg.

Q. x. hic est
supra Ref.
29. & in aliis
eius primæ
anno.

Universitäts-
bibliothek
Paderborn